

MEIE KÜLALISI

MARTTI WALLÉN

MARTTI WALLÉN laulis 2. ja 4. aprillil RAT «Estonias» Pimenit M. Mussorgski ooperis «Boriss Godunov», salvestas Eesti Raadios J. Sibeliuse, T. Kuula ja Mart Saare laule, samuti soome rahvalaule, klaverisaatjaks Mart Lille. M. Wallén on sündinud 1948. a., õppinud Helsingi Sibeliuse Akadeemias ja täiendanud end Roomas, olnud vaheldumisi Helsingi Rahvusooperi ja Stokholmi Kuningliku Ooperi solist, viimases töötab ka praegu. Ooperiosi: Komtuur, Sparafucile, Banquo (Verdi «Macbeth»), Ferrando («Trubaduur»), Paavo Ruotsalainen (J. Kokkoneni «Viimased kiisatused»), Kohtunik (A. Sallinen «Ratsamees»).

● Laulsite meil Pimenit ooperi algredaktsioonis, kas see on ka Helsingis või Stokholmis lavastatud?

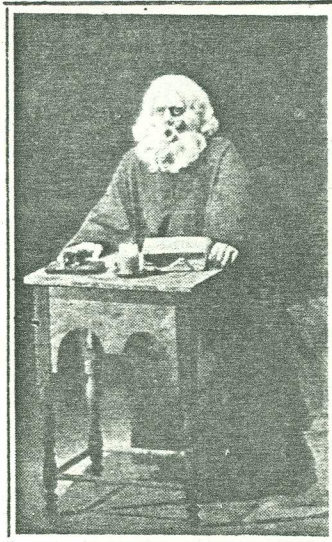
Laulsin siin Pimenit üldse esimest korda. Olin möödunud kevadel Tallinnas ja nägin «Boriss Godunovi», mis siis oli alles värske etendus. Arne Mikk küsis, kas tuleksin Borissi laulma. Ütlesin, et Pimenit laulaksin küll, teil on nii hea Boriss (siis laulis ka Teo Maiste) ja ega seda rolli saakski teha paari prooviga, arvan, et tuleks vähemalt aasta ette valmistada. Borissi peab laulma küps laulja. Nii et Pimeni õppisin Tallinna jaoks. Olen varem vene keeles laulnud aariaid, Mussorgski «Surma laulud ja tantsud» olen Soome Raadios linti laulnud, aga ooperirolli vene keeles teen esimest korda. Raske oli.

● Kas Helsingis või Stokholmis on lavastatud algkeeles oopereid?

Stokholmis lauldakse kõiki itaalia oopereid itaalia keeles, Wagnerit saksa keeles; rootsi keelde tõlgituna lauldakse näiteks Janáčeki oopereid.

● Kuidas publik sellega nõusse jääb?

Rootsis on juba nii vanad ooperitraditsioonid, et algkeelne ooper läheb hästi. Soome ooperikultuur on noor ja seal lauldakse kõike soome

Martti Wallén Pimenina.

keeles, ainult «Rigoletto» lähed ajuti itaalia keeles, aga mitte eriti hästi. Lauljad muidugi tahavad algkeeles laulda, kergem on. Head tõlget on raske teha, iseäranis, kui on nii erinevad keeled nagu itaalia ja soome.

● Mis on praegu Kuningliku Ooperi repertuaaris?

Mängitakse kõike. Palju on Wagnerit: terve tetraloogia, «Tristan ja Isolde», «Nürnbergi meisterlauljad», kevadel tuleb «Tannhäuser». Mina laulan «Valküürides» Hundingit ja Otto Nicolai ooperis «Windsori lõbusad naised» Falstaffi. Ühtaegu olen Hel-

singi Rahvusooperis nn. alaline gastroteerija.

● Uued rollid?

Helsingis on mul käsil Bartóki hertsog Sinihabe, esitendus on maikuu algul, lavastab Andrés Mikó Budapestist. Tuleval sügisel on kavas Mozarti «Cosi fan tutte», õpin don Alphonsot. Veel on plaanis Rocco Beethoveni «Fidelio», Gelsenkircheni teatri jaoks. Tahaksin laulda Richard Straussi «Roosikavaleeri» parun Ochi, võib-olla saab see ka Gelsenkirchenis teoks.

● Milliseid suurvorme olete laulnud kontserdilaval?

Bachi «Johannese passioon», Verdi ja Mozarti Reekviemid, Haydni «Messias», Beethoveni IX ja Sostakoviči XIV sümfoonia. Oratooriumisolistina olen esinenud ka Inglismaal ja Belgias.

● Kuidas tutvusite Mart Saare lauludega?

Georg Otsa heliplaadi kaudu, mille sain kingiks sõpradelt Eestis. Saar on minu meelest tabanud eestlase hinge, tüüpilise karakteri. Väga tõredasti on tehtud ka tema rahvalauluseaded.

Soomes on palju huvitavaid kammerlauluautoreid, keda Eestis vist eriti hästi ei tunta, näiteks Yrjö Kilpinen. Väga hea laulutsükli on kirjutanud Aulis Sallinen, soovitsin seda Leili Tammelile. Nii-sugused sidemed mõjuvad virgutavalt, muidugi ka gastroleerimine ooperis — eriti kui on tegemist väikeste truppidega nagu Tallinnas ja Helsingis.

Usutlenud MERIKE VAITMAA